

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസിതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ ഉത്തരകാണ്ഡേ

॥ അഷ്ടനവതിതമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ അഷ്ടനവതിതമഃ സർഗഃ ॥

സീതായാഃ കൃതേ ശ്രീരാമസ്യ ശോകഃ, ബ്രഹ്മണാ തസ്യ
സാന്ത്വനമുത്തരകാണ്ഡശേഷാംശം ശ്രോതും പ്രേരണം ച

രസാതലം പ്രവിഷ്ടായാം
വൈദേഹ്യാം സർവവാനരാഃ |
ചുക്രൂശുഃ സാധുസാധ്വീതി
മുനയോ രാമസന്നിധൗ || 7.98.1 ||

ദണ്ഡകാഷ്ഠമവഷുഭ്യ
ബാഷ്പവ്യാകുലിതേക്ഷണം |
അവാക്ശിരാ ദീനമനാ
രാമോ ഹ്യാസീത് സുദുഃഖിതഃ || 7.98.2 ||

സ രുദിത്വാ ചിരം കാലം
ബഹുശോ ബാഷ്പമുത്സുജൻ |
ക്രോധശോകസമാവിഷ്ടോ
രാമോ വചനമബ്രവീത് || 7.98.3 ||

അഭൂതപൂർവം ശോകം മേ
മനഃ സ്തപ്തമിവേച്ഛതി |
പശ്യതോ മേ യഥാ നഷ്ടാ
സീതാ ശ്രീരിവ രൂപിണീ || 7.98.4 ||

സാദർശനം പുരാ സീതാ
 ലങ്കാം പാരേ മഹോദയേ |
 തതശ്ചാപി മയാ്നീതാ
 കിം പുനർവസുധാതലാത് || 7.98.5 ||

വസുധേ ദേവി ദവതി
 സീതാ നിർയാത്യതാം മമ |
 ദർശയിഷ്യാമി വാ രോഷം
 യഥാ മാമവഗച്ഛസി || 7.98.6 ||

കാമം ശ്യാശൂർമമൈവ ത്വം
 ത്വത്സകാശാത് തു മൈമിലീ |
 കർഷതാ ഫാലഹസ്തേന
 ജനകേനോദ്ധ്യതാ പുരാ || 7.98.7 ||

തസ്മാന്നിർയാത്യതാം സീതാ
 വിവരം വാ പ്രയച്ഛ മേ |
 പാതാലേ നാകപൃഷ്ഠേ വാ
 വസേയം സഹിതസ്തയാ || 7.98.8 ||

ആനയ ത്വം ഹി താം സീതാം
 മത്തോഹം മൈമിലീകൃതേ |
 ന മേ ദാസ്യസി ചേത് സീതാം
 യഥാരുപാം മഹിതലേ || 7.98.9 ||

സപർവതവനാം കൃത്സ്നാം
 വിധമിഷ്യാമി തേ സ്ഥിതിം |
 നാശയിഷ്യാമ്യഹം ഭൂമിം
 സർവമാപോ ദവന്ത്രിഹ || 7.98.10 ||

ഏവം ബ്രുവാനേ കാകുത്സ്മേ
 ക്രോധശോകസമൻവിതേ |
 ബ്രഹ്മാ സുരഗണൈഃ സാർധ -
 മുവാച രഘുനന്ദനം || 7.98.11 ||

രാമ രാമ ന സന്താപം
 കർതുമർഹസി സുവ്രത |
 സുര ത്വം പൂർവകം ഭാവം
 മന്ത്രം ചാമിത്രകർശന || 7.98.12 ||

ന ഖലു ത്വാം മഹാബാഹോ
 സ്താരയേയമനുത്തമം |
 ഇമം മുഹൂർതം ദുർധർഷ
 സുര ത്വം ജൻമ വൈഷ്ണവം || 7.98.13 ||

സീതാ ഹി വിമലാ സാധ്വീ
 തവ പൂർവപരായണാ |
 നാഗലോകം സുഖം പ്രായാത്
 ത്വദാശ്രയതപോബലാത് || 7.98.14 ||

സ്വർഗേ തേ സംഗമോ ഭൂയോ
 ഭവിഷ്യതി ന സംശയഃ |
 അസ്യസ്തൂ പരിഷൻമധ്യേ
 യദ് ബ്രവീമി നിബോധ തത് || 7.98.15 ||

ഏതദേവ ഹി കാവ്യം തേ
 കാവ്യാനാമുത്തമം ശ്രുതം |
 സർവം വിസ്തരതോ രാമ
 വ്യാഖ്യാസ്യതി ന സംശയഃ || 7.98.16 ||

ജന്മപ്രഭൃതി തേ വീര
 സുഖദുഃഖോപസേവനം |
 ഭവിഷ്യദുത്തരം ചേഹ
 സർവം വാൽമീകിനാ കൃതം || 7.98.17 ||

ആദികാവ്യമിദം രാമ
 ത്വയി സർവം പ്രതിഷ്ഠിതം |
 നഹ്യന്യോർഹതി കാവ്യാനാം
 യശോഭാഗ് രാഘവാദൃതേ || 7.98.18 ||

ശ്രുതം തേ പൂർവമേതദ്വി
 മയാ സർവം സുരൈഃ സഹ |
 ദിവ്യമദ്ഭുതരൂപം ച
 സത്യവാക്യമനാവൃതം || 7.98.19 ||

സ ത്വം പുരുഷശാർദൂല
 ധർമേണ സുസമാഹിതഃ |
 ശേഷം ഭവിഷ്യം കാകുത്സ്ഥ
 കാവ്യം രാമായണം ശൃണു || 7.98.20 ||

ഉത്തരം നാമ കാവ്യസ്യ
 ശേഷമത്ര മഹായശഃ |
 തച്ഛൃണുഷ്വ മഹാതേജ
 ഋഷിഭിഃ സാർധമുത്തമം || 7.98.21 ||

ന ഖൽവന്യേന കാകുത്സ്ഥ
 ശ്രോതവ്യമിദമുത്തമം |
 പരമം ഋഷിണാ വീര
 ത്യയൈവ രഘുനന്ദന || 7.98.22 ||

ഏതാവദുകുത്യാ വചനം

ബ്രഹ്മാ ത്രിഭുവനേശ്വരഃ |

ജഗാമ ത്രിദിവം ദേവോ

ദേവൈഃ സഹ സബാധ്യവൈഃ || 7.98.23 ||

യേ ച തത്ര മഹാത്മാന

ഋഷയോ ബ്രാഹ്മണാകിഃ |

ബ്രഹ്മണാ സമനുജ്ഞാതാ

ന്യവർത്തന്ത മഹൗജസഃ || 7.98.24 ||

ഉത്തരം ശ്രോതുമനസോ

ഭവിഷ്യം യച്ച രാഘവേ |

തതോ രാമഃ ശുഭാം വാണീ

ദേവദേവസ്യ ഭാഷിതാം || 7.98.25 ||

ശ്രുത്വാ പരമതേജസ്വി

വാൽമീകിമിദമബ്രവീത് |

ഭഗവൺശ്രോതുമനസ

ഋഷയോ ബ്രാഹ്മണാകിഃ || 7.98.26 ||

ഭവിഷ്യദുത്തരം യന്മേ

ശ്യാഭൂതേ സമ്പ്രവർത്താം |

ഏവം വിനിശ്ചയം കൃത്വാ

സമ്പ്രഗൃഹ്യ കുശീലവൗ || 7.98.27 ||

തം ജനൗഘം വിസുജ്യാഥ

പർണശാലാമുപാഗമത് |

താമേവ ശോചതഃ സീതാം

സാ വ്യതീതാ ച ശർവരീ || 7.98.28 ||

॥ ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
ഉത്തരകാണ്ഡേ അഷ്ടനവതിതമഃ സർഗഃ ॥